پرونده
محبوبه قربانی
تابستان، خانواده و مدیریت مصرف برق

مهندس علیرضا کفش‌کنان، کارشناس صنعت برق و انرژی:

نجات برق در تابستان به دمای استاندارد وسایل سرمایشی گره خورده است

ناترازی انرژی، خاموشی‌های برق و نگرانی از کمبود گاز در زمستان، این روزها بیش از هر زمان دیگری اهمیت مصرف بهینه انرژی را یادآوری می‌کند، اما آیا ریشه این مشکل تنها در مصرف خانواده‌هاست؟ نقش دولت، قیمت انرژی، زیرساخت‌ها و فرهنگ مصرف چیست؟ علیرضا کفش‌کنان در گفت‌وگو با ما، ضمن تشریح دلایل بالای مصرف انرژی در ایران، از نقش خانواده‌ها، دولت و سیاستگذاران در اصلاح ...

... درجه سانتی‌گراد تنظیم شود، چرا که این محدوده، دمایی است که هم از نظر علمی مناسب است و هم افراد در آن احساس راحتی می‌کنند. بنابراین، مصرف بهینه به معنای محرومیت نیست، بلکه به معنای استفاده درست، منطقی و هوشمندانه از انرژی است.

رعایت همین چند درجه اختلاف دما تا چه اندازه می‌تواند بر مصرف برق کشور اثر بگذارد؟

تأثیر آن بسیار بیشتر از چیزی است که تصور می‌کنیم. ...

اصلاح قیمت، آموزش، فرهنگ‌سازی و اصلاح زیرساخت‌ها نیز ضروری است. اگر حمل‌ونقل عمومی مناسب نباشد یا ساختمان‌ها استاندارد لازم را نداشته باشند، تنها افزایش قیمت نمی‌تواند مشکل را حل کند.

دولت برای کمک به خانواده‌ها چه اقداماتی باید انجام دهد؟

همانطور که اشاره شد، اصلاح الگوی مصرف تنها با توصیه و فرهنگ‌سازی محقق نمی‌شود، دولت نیز باید در کنار مردم ...

...

مصرف بالاست؟

به اعتقاد من، مهم‌ترین عامل است، اما تنها عامل نیست. وقتی انرژی بسیار ارزان باشد، طبیعی است که مصرف‌کننده انگیزه کمتری برای صرفه‌جویی دارد. البته طی سال‌های اخیر، به دلیل مشکلات اقتصادی، تحریم‌ها و ناترازی انرژی، ...

... است. ما هیچ‌وقت نگفته‌ایم و نمی‌گوییم مردم از وسایل سرمایشی یا گرمایشی استفاده نکنند یا آسایش خود را از دست بدهند. همان‌طور که اشاره شد، تأکید داریم، رعایت دمای آسایش مدنظر است، یعنی در زمستان دمای محیط بین ۱۸ تا ۲۱ درجه سانتی‌گراد و در تابستان بین ۲۱ تا ۲۴ ...

... همین اساس انتخاب می‌شود. برای مثال، وقتی قیمت انرژی واقعی باشد، دیگر احداث صنایع بسیار انرژی‌بر در مناطق کم‌آب یا دور از سواحل، توجیه اقتصادی نخواهد داشت. یا گلخانه‌ها در مناطقی احداث می‌شوند که از نظر شرایط اقلیمی و مصرف انرژی مقرون‌به‌صرفه‌تر باشند. اما در کنار ...

... کردن وسایل غیرضروری و توجه به برچسب انرژی هنگام خرید لوازم خانگی، می‌تواند هم هزینه‌های زندگی خود را کاهش دهد، هم به اقتصاد کشور کمک کند و هم سهمی در حفظ محیط زیست و منابع انرژی برای نسل‌های آینده داشته باشد.

دکتر سارا نجاری، متخصص طب سنتی:

باد کولر از مرز اعتدال بگذرد به سلامتی آسیب می‌زند

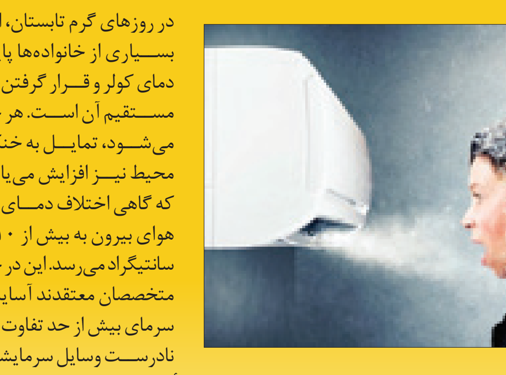

در روزهای گرم تابستان، اولین واکنش بسیاری از خانواده‌ها پایین آوردن دمای کولر و قرار گرفتن در معرض باد مستقیم آن است. هر چه هوا گرم‌تر می‌شود، تمایل به خنک‌تر کردن محیط نیز افزایش می‌یابد، تا جایی ...

گزارش

مدیریت مصرف برق هنر تعادل در روزهای گرم است

در روزهای گرم تابستان، وقتی تقریباً کولرها در همه خانه‌ها روشن هستند و شبکه برق زیر فشار قرار می‌گیرد، سبک زندگی خانواده‌ها چهره‌های متفاوتی پیدا می‌کند. بعضی‌ها با دقت و برنامه‌ریزی مصرف را مدیریت می‌کنند، بعضی‌ها تازه بعد از دیدن قبض برق متوجه الگوی مصرفشان می‌شوند و برخی هم می‌گویند با وجود همه تلاش‌ها، شرایط خانه و ساختمان اجازه کاهش جدی مصرف را نمی‌دهد.

استفاده از امکانات را اصلاح کرده‌اند. به مرور زمان، همین تغییرات کوچک تبدیل به عادت شده‌اند، عادتی که دیگر نیاز به یادآوری ندارد و در رفتار روزانه خانواده نهادینه شده‌است.

در برخی خانواده‌ها، تفاوت نگاه به مصرف برق میان نسل‌ها کاملاً قابل مشاهده است. نسل جوان معمولاً ارتباط راحت‌تری با ابزارهای دیجیتال، اپلیکیشن‌های پایش مصرف و داده‌های عددی دارد، در حالی که نسل بزرگ‌تر بیشتر بر تجربه‌های ...

نقطه شروع مصرف بالا

فناوری آینه‌ای برای دیدن مصرف است

فشار اقتصادی، صرفه‌جویی را به اجبار تبدیل می‌کند

تغییرهای کوچک به نتیجه بزرگ می‌رسند

زیرساخت‌ها بخشی است که نادیده گرفته می‌شود

وقتی مصرف دیده می‌شود

وقتی خانه و شبکه برق به هم می‌رسند

اصلاح‌های کوچک در زندگی روزمره

تابستان و نقش تعیین‌کننده خانواده‌ها در مدیریت مصرف برق

هر خانه ایرانی یک نیروگاه کوچک صرفه‌جویی

■ حسین گل‌محمدی

تابستانی دیگر از راه رسید و همراه با گرما، چالش افزایش مصرف برق را نیز با خود آورد. چالشی مهم که اگر مدیریت نشود نه تنها زندگی روزمره را مختل می‌کند، بلکه سرعت چرخ‌های تولید و صنعت و اقتصاد را نیز کند کرده و حتی از کار می‌اندازد، اما این بدبینانه ترین شکل ماجراست و بی تردید برای رفع هر چالشی راه‌هایی وجود دارد. اصلاح الگوی مصرف انرژی مهم‌ترین و ضروری ترین پیش‌نیاز و راهکار در این زمینه است و محوری ترین نهاد تأثیر گذار و تعیین کننده در این عرصه نیز، خانواده است که می تواند کلید خاموشی یا روشنایی خانه‌ها را در دست داشته باشد. در واقع خانواده نخستین محیطی است که در آن فرهنگ مصرف شکل می گیرد. عادت‌های درست یا نادرست در استفاده از انرژی، از خانه آغاز شده و به جامعه گسترش می‌یابد. زمانی که اعضای خانواده نسبت به ارزش انرژی و ضرورت صرفه‌جویی آگاه باشند، می توانند با انجام اقداماتی ساده اما مؤثر، سهم بزرگی در کاهش مصرف برق ایفا کنند. بدون همکاری تک تک خانواده‌ها سیاست‌های صرفه‌جویی موفق نخواهند بود و برعکس، ایفای نقش هریک از اعضای خانواده از دختر و پسر، کوچک و بزرگسال، زن و مرد، سهمی درخور در کاهش مصرف انرژی خواهد داشت. سهم صرفه‌جویی هر ایرانی را بر جمعیت کشورمان ضرب کنیم نهایتا حجم عظیمی را شامل خواهد شد که تأثیری شگرف بر شبکه ملی برق خواهد داشت و هم‌چنین موجب صرفه‌جویی قابل توجه در کاهش هزینه‌های دولت خواهد شد. به این ترتیب رفتارهای کوچک خانوادگی می تواند به نتایج بزرگ ملی منجر شود و کل جامعه از مواهب آن بهره‌مند شوند. پس اگر بگوییم هر خانه ایرانی یک نیروگاه کوچک صرفه‌جویی است حرفی به گزاف نگفته‌ایم و اعضای هر خانواده نیز گردانندگان حرفه‌ای و آگاه این نیروگاه خانگی هستند.

پرونده
نیره ساری
تابستان، خانواده و مدیریت مصرف برق

فرشاد جامع، کارشناس اقتصاد رفتاری:

چراغ اصلاح مصرف انرژی به دست خانواده روشن می‌شود

نقطه آغاز اصلاح مصرف انرژی در خانه، مشاهده رفتار والدین از سوی فرزندان است که خاموش کردن وسایل برقی اضافی و نظم مصرف انرژی را در عمل ببینند

مصرف برق امروزها در خانه‌های‌مان بخشی از سبک زندگی روزمره به شمار می‌رود و دیگر نمی‌توان آن را فقط یک موضوع فنی یا مربوط به شبکه انرژی دانست. بنابراین هر خانواده ایرانی در جریان زندگی روزانه خود، مجموعه‌ای از رفتارهای کوچک اما اثرگذار را مثلاً روشن شدن وسایل سرمایشی و ...

مطرح کرد، چرا که نوجوانان توانایی درک پیامدهای اقتصادی، زیست‌محیطی و اجتماعی مصرف انرژی را دارند و آشنایی با هزینه تولید برق، فشار واردشده به شبکه در ساعات اوج مصرف و آثار مصرف بی‌رویه بر منابع کشور، درک عمیق‌تری از موضوع ایجاد می‌کند. ...

آیا نسل جدید نسبت به نسل‌های قبل در مصرف انرژی مسئولانه‌تر رفتار می‌کند یا مصرف‌گراتر شده است؟

پاسخ این سؤال چندان ساده نیست، چرا که سبک زندگی امروز با گذشته تفاوت زیادی پیدا کرده و استفاده گسترده ...

واگذاری مسئولیت‌های کوچک در خانه به کودکان و نوجوانان، زمینه مشارکت فعال آنها را در مدیریت مصرف برق فراهم می‌کند و باعث می‌شود صرفه‌جویی از یک توصیه ساده فراتر برود و فرزندان احساس اثرگذاری کنند و رفتار مصرفی آنها هدفمند شکل بگیرد

... فرایند بسیار پررنگ است و به استناد تجربه‌های موفق اجتماعی نیز، کودکان و نوجوانان وقتی مسئولیتی مشخص دریافت می‌کنند، می‌توانند بر رفتار بزرگ‌ترها نیز اثر بگذارند و همان‌گونه که برخی طرح‌های آموزشی باعث شد کودکان در اصلاح رفتارهای رانندگی خانواده ...

... مانند بی‌دلیل تجهیزات جلوگیری می‌کنند، همان رفتار را می‌آموزد. زمان استفاده از وسایل پرمصرف نیز اهمیت دارد و اگر اعضای خانواده عادت داشته باشند کارهایی مانند اتوکشی یا استفاده از برخی تجهیزات برقی را به ساعت‌های غیر اوج مصرف منتقل کنند، فرزندان نیز این ...

... را از دست می‌دهد. سرزنش مداوم نیز نتیجه مطلوبی ندارد و فرزند باید احساس کند بخشی از راه‌حل است، نه عامل مشکل. آموزش مؤثر زمانی شکل می‌گیرد که آگاهی، مشارکت و مسئولیت‌پذیری در کنار یکدیگر قرار بگیرند.

... یکدیگر نتیجه بزرگی ایجاد می‌کنند. پس، فرهنگ مصرف صحیح زمانی شکل می‌گیرد که هر عضو خانواده خود را در قبال منابعی که استفاده می‌کند مسئول بداند. قطعاً چنین نگاهی صرفه‌جویی را از یک توصیه مقطعی فراتر می‌برد و به بخشی از سبک زندگی روزمره تبدیل می‌کند.

حامد احمدی، مدیرکل دفتر فنی، مهندسی و هوشمندسازی شبکه توزیع توانیر:

مدیریت هوشمند مصرف انرژی هزینه برق خانوار را کاهش می‌دهد

کنتورهای هوشمند به‌عنوان نسل جدید تجهیزات اندازه‌گیری برق، نقش مهمی در مدیریت مصرف، کاهش هزینه خانوار و افزایش پایداری شبکه ایفا می‌کنند و با ثبت و تحلیل مستمر اطلاعات مصرف، امکان آگاهی مشترکان از الگوی مصرف، شناسایی ...

برخی از تجهیزات ناشی از خرابی یا راندمان پایین، روشن ماندن وسایل برقی در زمان عدم حضور اعضای خانواده و همچنین افزایش غیرعادی مصرف در برخی ساعات شبانه‌روز از جمله رفتارهایی هستند که از طریق داده‌های کنتورهای هوشمند به‌خوبی قابل شناسایی و ...

از مشترکان در نظر گرفته شود؛ از جمله تخفیف در قبوض برق، اعطای پاداش صرفه‌جویی، ارائه امتیازات در طرح‌های مدیریت مصرف، اولویت بهره‌مندی از خدمات هوشمندسازی و مشارکت در برنامه‌های پاسخگویی بار از جمله طرح‌هایی است که خصوصاً با حضور کارور ...